

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ระเบียบคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๑) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.) โดยความ
เห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ว่าด้วย
การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๙”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “ประธาน ก.ศ.” หมายความว่า ประธานกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม
“ก.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “สำนัก ก.ศ.” หมายความว่า สำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา “อ.ก.ศ. ร้องทุกข์” หมายความว่า คณะอนุกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมเกี่ยวกับ
การร้องทุกข์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๔ ให้ประธาน ก.ศ. เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและ
วินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับระเบียบนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๕ การนับระยะเวลาตามระเบียบนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรก
แห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับ
วันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ข้อ ๖ ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฉบับนี้ เมื่อ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์
เห็นสมควร หรือเมื่อคู่กรณีมีคำขอ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์มีอำนาจขยายหรือย่นระยะเวลาได้ตามความ
จำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม แต่การขยายหรือย่นระยะเวลาเช่นว่านี้ ให้พึงทำได้ต่อเมื่อมี
พฤติการณ์พิเศษก่อนสิ้นระยะเวลานั้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยให้ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์มีคำสั่งหรือ
คู่กรณียื่นคำขอภายใน ๑๕ วัน นับแต่เหตุสุดวิสัยนั้นสิ้นสุดลง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๗ การส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับ
ฝากเป็นหลักฐานการส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่ง
หนังสือเอกสารตามระเบียบนี้

หมวด ๑
องค์ประกอบ

ข้อ ๘ ให้มี อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ ซึ่ง ก.ศ. เป็นผู้แต่งตั้ง ดังนี้

- (๑) ข้าราชการตุลาการเป็นประธาน
- (๒) ข้าราชการศาลยุติธรรม จำนวน ๑ คน
- (๓) ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน ๑ คน

ทั้งนี้ อนุกรรมการตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องไม่เป็นกรรมการข้าราชการศาล
ยุติธรรม

ให้หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานด้านวินัย สำนัก ก.ศ. เป็นเลขานุการ และให้ข้าราชการ
ศาลยุติธรรมซึ่งผู้อำนวยการสำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมมอบหมายเป็น
ผู้ช่วยเลขานุการ

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และการแต่งตั้ง

ข้อ ๙ ในการลงมติแต่งตั้ง อ.ก.ศ. ร้องทุกข์จะต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการ ก.ศ. ที่เป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๘ เข้ารับหน้าที่นับแต่วันที่ประธาน ก.ศ. ประกาศ
รายชื่อ เป็นต้นไป

ข้อ ๑๑ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๘ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ
สองปี อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน
สองวาระติดต่อกันไม่ได้

ในกรณีที่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์พ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระ ให้คงทำหน้าที่ต่อไป
จนกว่า อ.ก.ศ. ร้องทุกข์คณะใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๑๒ นอกจาก อ.ก.ศ. ร้องทุกข์พ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๑๑ ให้พ้นจาก
ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) กระทำผิดวินัยนับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษทางวินัย

(๔) ถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามข้อ ๑๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณี ดังนี้

ข้อ ๑๓ ให้ ก.ศ. มีอำนาจถอดถอน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ ผู้ใดผู้หนึ่งออกจากตำแหน่งได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบข้อบังคับคุณธรรมและจริยธรรม หรือ

บทรบบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบข้อบังคับคุณธรรมและจริยธรรม หรือ

(๓) กระทำการอันมีมูลเป็นความผิดวินัยถูกกล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาถอดถอนตามวรรคหนึ่งให้ผู้ที่ถูกพิจารณาถอดถอนมีสิทธิเข้าชี้แจงข้อเท็จจริงต่อ ก.ศ. และมติ ก.ศ. ที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งอนุกรรมการจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน ก.ศ. ที่เป็นองค์ประชุม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในระหว่างการพิจารณาถอดถอนตามวรรคสอง ผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้

ข้อ ๑๔ ในการแต่งตั้ง อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ แทนตำแหน่งที่ว่างลงก่อนครบวาระให้นำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ความในข้อ ๙ และข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลมและให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การดำรงตำแหน่งของ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือที่ดำรงตำแหน่งแทนหากมีกำหนดเวลาไม่ถึงหนึ่งปี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อ ๑๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๓

อำนาจและหน้าที่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๕ ให้ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ทำหน้าที่แทน ก.ศ. ในการพิจารณาการร้องทุกข์ของ

ข้าราชการศาลยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖ การประชุม อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ให้นำระเบียบคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๗ เบี้ยประชุมหรืออัตราค่าตอบแทนของ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ให้เป็นไปตามที่ ก.บ.ศ. กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๔

การเสริมสร้างความสามัคคีในองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๘ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อกัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ของผู้บังคับบัญชา และได้แสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้น ให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในขั้นต้น

ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาก่อน หากไม่ได้รับคำสั่งแจงหรือ ได้รับคำสั่งแจงไม่เป็นที่พอใจก็ให้ร้องทุกข์ได้ตามหมวด ๕

หมวด ๕
การร้องทุกข์

ข้อ ๑๙ ข้าราชการศาลยุติธรรมผู้ใดมีความคับข้องใจ อันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบเรื่องราวอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

การนับระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มิให้นำระยะเวลาระหว่างการดำเนินการตามข้อ ๑๘ จนถึงวันที่ผู้ร้องทุกข์ได้รับทราบผลการพิจารณาเป็นกำหนดระยะเวลาการร้องทุกข์

ข้อ ๒๐ การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา ซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจ อันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ อันใดโดยไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริตหรือ มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมหรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

(๓) ประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่อง อันเป็นเหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

(๔) ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอันใดที่ไม่เป็นไปตามหรือขัดกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็น หนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ ร้องทุกข์

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งและมีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกสั่ง ทราบกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งแล้วทำบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้งและลง ลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็น เหตุให้ร้องทุกข์

ในกรณีที่ไมอาจแจ้งให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง และได้แจ้งเป็น หนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่ง ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่งซึ่งปรากฏตาม หลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกสั่งเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูก

ส่งลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกสั่งได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกส่งลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้ทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาที่ไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้ทราบคำสั่งนั้น เป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาโดยไม่มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือว่าวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

ข้อ ๒๓ การร้องทุกข์ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้นจะร้องทุกข์สำหรับผู้อื่นไม่ได้

การร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ โดยให้ใช้ถ้อยคำสุภาพ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่ สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์
- (๒) การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าเป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์
- (๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์
- (๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ร้องทุกข์แทนกรณีที่จำเป็น

ตามข้อ ๒๔

ข้อ ๒๔ ผู้มีสิทธิร้องทุกข์จะมอบหมายให้บุคคลอื่นร้องทุกข์แทนได้ในกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เจ็บป่วยจนไม่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง
- (๒) อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจร้องทุกข์ด้วยตนเองได้ทันภายในเวลาที่กำหนด
- (๓) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์เห็นสมควร

การมอบหมายตามวรรคหนึ่ง จะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มีสิทธิร้องทุกข์ พร้อมทั้งหลักฐานแสดงเหตุจำเป็น ถ้าไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือโดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองอย่างน้อยสองคน และให้มีหลักฐานแสดงตัวของผู้รับมอบหมายด้วย

ข้อ ๒๕ การร้องทุกข์ตามข้อ ๒๓ วรรคสอง ให้ยื่นหนังสือร้องทุกข์พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับที่สำนัก ก.ศ. หรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นดำเนินการตามข้อ ๒๖ วรรคสองหรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือประทับตรารับหนังสือและลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐาน ในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณและให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าว เป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่งหรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์และยื่นหนังสือที่สำนัก ก.ศ. หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ในกรณีที่มีการยื่นหรือส่งตรงต่อผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสือร้องทุกข์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมไปที่สำนัก ก.ศ. ภายในสามวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือและให้สำนัก ก.ศ. ดำเนินการเสนอเรื่องให้ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์พิจารณาภายในสิบห้าวันทำการนับแต่ได้รับหนังสือดังกล่าว

ข้อ ๒๖ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๒๕ ให้ประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ หรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบภายในสามวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และคำชี้แจงของตนไปเพื่อประกอบการพิจารณาภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับหนังสือร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้รับหนังสือร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น จัดส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และคำชี้แจงของตนไปยังประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์ และให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ เพื่อนำเรื่องให้ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์พิจารณาภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือดังกล่าว

หมวด ๖
การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๒๗ ให้ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายเวลาได้อีกสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน โดยให้บันทึกเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย แต่ถ้าขยายเวลาแล้วก็ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาวินิจฉัยแล้วเสร็จโดยเร็ว และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๒๘ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการใน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์โดยแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือ ยื่นต่อประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ก่อน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าอนุกรรมการผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์
- (๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

เมื่อประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ ได้รับหนังสือคัดค้าน ให้แจ้งอนุกรรมการผู้ถูกคัดค้านทราบก่อนเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ เพื่อพิจารณาว่าสมควรถอนตัวหรือไม่ อนุกรรมการผู้นั้นอาจขอถอนตัวจากการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์โดยได้รับอนุญาตจากประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์

ในกรณีที่อนุกรรมการผู้ถูกคัดค้านมิได้ขอลงตัว ให้ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ พิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือให้แจ้งอนุกรรมการผู้นั้นทราบ และไม่ให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เรื่องนั้น เว้นแต่การให้อนุกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์จะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่าเพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรมจะอนุญาตให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ การที่อนุกรรมการผู้ถูกคัดค้าน ที่ถูกสั่งไม่ให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือถอนตัว เพราะมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านนั้น ย่อมไม่กระทบถึงการกระทำใด ๆ ที่ได้กระทำไปแล้ว แม้ว่าจะได้ดำเนินการหลังจากที่ได้มีการยื่นคำคัดค้าน

ข้อ ๒๙ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์พิจารณาจากเรื่องราวการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) ในกรณีจำเป็นและสมควร อาจขอเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมรวมทั้งคำชี้แจงจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือบุคคลใด ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา
- (๒) ขอให้ผู้แทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา
- (๓) สั่งให้สำนักงานศาลยุติธรรม หรือหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมีคำสั่งให้ข้าราชการศาลยุติธรรม พนักงานราชการศาลยุติธรรม หรือลูกจ้างมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ เห็นว่าข้อเท็จจริงซึ่งได้มาจากการแสวงหาเพิ่มเติมตาม

(๑) ถึง (๓) อาจกระทบถึงสิทธิของผู้ร้องทุกข์ ให้เลขานุการ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ มีหนังสือแจ้งผู้ร้องทุกข์ให้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนภายในระยะเวลาที่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ กำหนด

ระยะเวลาระหว่างการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น จนถึงวันที่เลขานุการ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ ได้รับรายงานผลการดำเนินการหรือเอกสาร หรือหลักฐาน หรือวันที่ได้มีการให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ มิให้นับเป็นระยะเวลาการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๗

ข้อ ๓๐ เมื่อ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้วให้มีมติ ดังนี้

(๑) กรณีเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ นั้นถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) กรณีเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ นั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติให้แก้ไขโดยเพิกถอน หรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตาม กฎหมายนั้นหรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) กรณีเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้อง ทุกข์นั้นถูกต้องตามกฎหมายแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องตามกฎหมายบางส่วน ให้มีมติให้แก้ไขหรือให้ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) กรณีเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตาม กฎหมายและมีความเป็นธรรม หรือสมควรเยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ แม้ผู้ร้องทุกข์จะมีได้มี ค่าขอให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

การพิจารณามีมติตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ใน รายงานการประชุมด้วย

ข้อ ๓๑ ผู้ร้องทุกข์จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ในเวลาใด ๆ ก่อนที่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ จะพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ยื่นต่อ เลขาธิการ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ แต่ถ้าผู้ร้องทุกข์ถอนคำร้องทุกข์ด้วยวาจาให้เลขาธิการ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ บันทึกไว้และจัดให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน เมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณา เรื่องร้องทุกข์ให้เป็นอันระงับ

หมวด ๗

การดำเนินการตามมติ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์

ข้อ ๓๒ เมื่อ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ มีมติในเรื่องใดแล้ว ให้ประธาน อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ รายงานให้ ก.ศ. ทราบ และให้สำนักงานดำเนินการออกคำสั่งหรือปฏิบัติตามมติของ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งมติของ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ เว้นแต่ ก.ศ. จะมีมติเป็นอย่างอื่น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ข้าราชการศาลยุติธรรมได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ต่อ ผู้บังคับบัญชาไว้แล้ว ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้น ยังไม่แล้ว เสร็จให้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ก่อน วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ เว้นแต่ อ.ก.ศ. ร้องทุกข์ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

